

Arkitekter, som vi kunde bruge til de Opgaver, som vi mene ere store nok til at lægges i slige Folks Hænder, men vi have ogsaa mangfoldige Opgaver, som ere for smaa til, at vi bør lægge Beslag paa disse store Kunstneres Tid og Tanker og Arbejde for at faa dem gennemførte. Der er ikke Mening i, forekommer det mig, at bruge Arkitekter, Professorer og de store Kunstnere til alt det Plisseriarbejde, alle de Vedligeholdelsesforanstaltninger paa smaa, ofte ligegyldige Bygninger, der høre Staten til, og hvortil man nu kun har de 5 Bygningsinspektører, som høre til vore bedste Kunstnere, at ty til. Det skulde de ikke sættes i Ulejlighed med. Derfor er det, at dette Forslag gaar ud paa som Ministerens Tillidsmand i Spidsen for vort civile Bygningsvæsen at sætte en Mand, der ikke lønnes med Procenter, en Mand, der skal opfylde de Krav, som det ærede Medlem for Hillerød fremhævede, at være en praktisk Mand, en Mand med Respekt for Kunst, men ogsaa med Respekt for Statens Penge. Om han selv skal være den, der udfører de paagældende Arbejder, er der ikke sagt noget om i Lovforslaget. Det maa være Genstand for de forskellige Ministres Afgørelser i hvert enkelt Tilfælde. Jeg vil nærmest antage, at det bliver i de færreste Tilfælde. Han skal være en Kritiker, der kan se paa et Overlag, hvor det er for dyrt, hvad man jo ikke kan forlange af en Minister, og skal saa kunne paabyde det rettet paa disse Punkter. Men selv at give Tegning til og udføre Arbejderne, det vil man i de fleste Tilfælde blive nødt til at overlade til andre; hvor det er kunstneriske Opgaver, det drejer sig om, til andre Arkitekter, hvor det er Vedligeholdelsesarbejder og den Slags mindre betydelige Ting, til Haandværkere. Saa tror jeg, man faar en Fordeling af Arbejdet, som Staten kan være tjent med, baade i kunstnerisk og økonomisk Henseende.

Naar det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds mente, at det Arbejde, der her var Tale om, var alt for meget for een Mand, og at det dog ikke var for meget at have 5 Mand dertil, som man nu havde, saa er det jo en fuldstændig Misforstaaelse. Det er jo slet ikke Meningen, at denne ene Mand skal udføre alt det, som de 5 nu udføre, eller at han overhovedet skal være ene om alt Statens civile Bygningsvæsen. Det fremgaar af § 2, og det er i øvrigt omtalt af andre ærede Medlemmer. Saavel dette ærede Medlem som det ærede Medlem for Ka-

lundborg kom ind paa, hvorvidt det var rigtigt, som forudsat i Bemærkningerne her, at Embedsboligers Istandsættelse og Vedligeholdelse kunde overlades til Brugere selv. Ja, det mener jeg er rigtigt. Det er imidlertid en fuldstændig Misforstaaelse af det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds, naar han tror, at man derved lægger en selvstændig „Mynlighed“ i Hænderne paa den paagældende Embedsmand. Det overlades ikke til en eneste Herredsfoged eller Amtmand efter dette Lovforslag selv at bestemme, hvilken Reparation eller Ombygning han vil have ved sin Embedsbolig, det maa jo approberes af Ministeriet eller af Bygningsdirektøren i alt Fald, saa snart det drejer sig om noget af Betydning.

Med Hensyn til de Undtagelser, Lovforslagets Bemærkninger forudsætte, vedkender jeg mig, at det er min Tanke, at man paa store Omraader indenfor Statens civile Bygningsvæsen bør kunne nøjes med de Embedsmænds Tilsyn, som i Forvejen have med den paagældende Etat at gøre. Det gælder ikke blot de Embedsboliger, som jeg nys talte om, men i det hele om de Bygninger, der høre under Jernbanevæsenet, Telegrafvæsenet, Vandbygningsvæsenet osv. Man skal ikke have flere Omsvøb end højst fornødent. Naar vi have Embedsmænd, som ere sagkyndige paa det paagældende Omraade, skulde vi i vidt Omfang kunne slaa os til Taals dermed. Men paa den anden Side er det jo rigtigt, som fremhævet af en enkelt Taler — jeg husker ikke i Øjeblikket hvem —, at opstaar der hos Ministeren, der dog har Ansvaret ogsaa for disse Etater, Mistanke om, at det ikke gaar rigtigt til, f. Eks. overfor Statsbanevæsenet, at der rutes med Pengene, bygges upraktisk osv., saa vil Ministeren have det i sin Magt efter dette Lovforslag at forelægge Bygningsdirektøren enhver Bygningsforanstaltning ogsaa indenfor de undtagne Etater til Erklæring. Det har Ministeren ikke nu nogen Embedsmand til. Hvis jeg kommer i det Tilfælde, at jeg ikke har Tillid til de Bygningsforanstaltninger, som foretages indenfor en af disse i øvrigt mig underlagte Etater, har jeg nu kun at afgøre denne Sag ved selv at gribe ind, ved selv at forhandle med de paagældende, men har ikke, embedsmæssigt set, nogen Tillidsmand, som jeg kan faa til at hjælpe mig dermed. Det vil jeg faa hos Bygningsdirektøren. Han har ingen *Ret* til paa egen Haand at blande sig i de Ting; det er det, der menes med, at de ere undtagne. I alt Fald